בְּתוֹךְ הַנַּחַל

דִּבּוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים, מְעוֹרְרִים, מְעִירִים וּמְחַזְּקִים לַעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ שְׁמוֹ, אֲשֶׁר **בְּתוֹךְ הַנַּחַל** נוֹבֵעַ מְקוֹר חָכְמָה נִמְצָאִים, וּמִתּוֹךְ נַחַל קָדוֹשׁ זֶה נוֹבְעִים, לְהַחֲיוֹת נְפָשׁוֹת עַם יִשְׂרָאֵל הַצְּמֵאִים, שֶׁנִּשְׁמְעוּ עַל־יְדֵי הָאִי״שׁ אֲשֶׁר עַל הָעֵדָה, כְּבוֹד קְדֻשַּׁת מוֹרֵנוּ וְרַבֵּנוּ, עֲטֶרֶת רֹאשֵׁנוּ, חִיּוּת נַפְשֵׁנוּ, רֹאשׁ חֲבוּרָתֵנוּ חֲסִידֵי בְּרֶסְלֶב הָרַה״ץ **רַבִּי יִצְחָק שְׁמוּאֵל אַהֲרֹן לֶעזֶער** שְׁלִיט״א

״שְׁלִיסְל שַׁבָּת״ תשפ״ד

לֵיל שַׁבָּת קֹדֶשׁ

דִּבֵּר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א דִּבּוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים בְּעִנְיְנֵי שַׁבָּת קֹדֶשׁ זוֹ וּסְגֻלּוֹתֶיהָ הַנִּפְלָאוֹת

***

פָּתַח וְאָמַר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א: שַׁבָּת־קֹדֶשׁ שֶׁאַחַר חַג הַפֶּסַח, קִבְּלָה כְּנוּי מְיֻחָד: **״שַׁבָּת מַפְתֵּחוֹת״** [״שְׁלִיסְל שַׁבָּת״], וּמְקֻבָּל בָּעוֹלָם שֶׁהִיא מְסֻגֶּלֶת לְפַרְנָסָה - מַפְתֵּחַ שֶׁל פַּרְנָסָה, וְעָלֵינוּ לְהָבִין מָה עִנְיָנָהּ שֶׁל שַׁבָּת זוֹ, וּמָה זוֹכִים לְקַבֵּל בָּהּ.

רֹאשׁ וְרִאשׁוֹן צְרִיכִים לִזְכֹּר: כְּשֶׁמְּדַבְּרִים מֵעִנְיַן שֶׁל ״מַפְתֵּחַ״, סִימָן שֶׁיֵּשׁ ״דֶּלֶת״ שֶׁצְּרִיכִים לִפְתֹּחַ אוֹתָהּ עַל־יְדֵי הַמַּפְתֵּחַ... לֹא סְתָם יֵשׁ מַפְתֵּחַ, אִם יֵשׁ מַפְתֵּחַ - זֶה בִּשְׁבִיל דֶּלֶת נְעוּלָה שֶׁצְּרִיכִים לִפְתֹּחַ.

בְּנוֹסָף, כְּשֶׁמֻּנָּח ״מַנְעוּל״ עַל דָּבָר מְסֻיָּם, וּצְרִיכִים מַפְתֵּחַ לִפְתֹּחַ, זֶה מוֹרֶה שֶׁיֵּשׁ בְּתוֹכוֹ מַשֶּׁהוּ יָקָר...

מוֹהֲרָא״שׁ הָיָה תָּמִיד אוֹמֵר אֶת הַמָּשָׁל עַל הַ״בְּרִינְקְס״ וּמַשָּׁאִית הַזֶּבֶל, דְּהִנֵּה כְּשֶׁיֵּשׁ מַשָּׁאִית שֶׁלּוֹקַחַת אַשְׁפָּה - לֹא תִּרְאֶה שָׁם שׁוֹמְרִים עִם נֶשֶׁק... מִי צָרִיךְ אֶת הַזֶּבֶל הַזֶּה? ״הַלְוַאי רַק תִּקַּח אֶת זֶה״... בְּרַם, לְיַד הַמַּשָּׁאִית שֶׁסּוֹחֶבֶת אֶת כָּל הַכֶּסֶף - הַ״בְּרִינְקְס״ - יֵשׁ שְׁמִירָה מְעֻלָּה מְאֹד, כִּי זֶה דָּבָר יָקָר... אוֹתוֹ דָּבָר לְעִנְיָנֵינוּ: אִם מְדַבְּרִים מֵעִנְיַן שֶׁל ״מַפְתֵּחַ״, וּמְמֵילָא מֵעִנְיַן שֶׁל פְּתִיחַת דָּבָר נָעוּל, כָּל זֶה מוֹרֶה שֶׁיֵּשׁ מַשֶּׁהוּ יָקָר תַּחַת זֶה, מַשֶּׁהוּ שֶׁשָּׁוֶה הַרְבֵּה, וְלֹא לְחִנָּם זֶה נָעוּל...

וְזֶה הַמּוּבָן שֶׁל שַׁבַּת קֹדֶשׁ זוֹ - **״שַׁבָּת מַפְתֵּחוֹת״**, דְּהִנֵּה הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַשְׁפִּיעַ תָּמִיד שֶׁפַע־קֹדֶשׁ לָעוֹלָם,

וּצְרִיכִים רַק מַפְתֵּחַ קָדוֹשׁ כְּדֵי לִפְתֹּחַ אֶת הָאוֹצָר וְלִזְכּוֹת לְקַבֵּל אֶת הַשֶּׁפַע הַזֶּה.

וּמַהוּ הַמַּפְתֵּחַ הַזֶּה? הַפֶּה שֶׁל הָאָדָם, בִּבְחִינַת "פְּתַח־לִי פִּיךְ" - הַפֶּה שֶׁל הָאָדָם הוּא הַמַּפְתֵּחַ הַגָּדוֹל וְהַכְּלָלִי: "מַאסְטֶר" שֶׁפּוֹתֵחַ אֶת כָּל הַדְּלָתוֹת הַנְּעוּלִים, וּמַשְׁפִּיעַ לָאָדָם שֶׁפַע נִפְלָא!

חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (שִׁיר הַשִּׁירִים רַבָּה ה, ג): **אוֹמֵר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא 'פִּתְחוּ לִי פֶּתַח כִּפְתְחוֹ שֶׁל מַחַט, וַאֲנִי אֶפְתַּח לָכֶם כִּפְתְחוֹ שֶׁל אוּלָם'; מַהוּ "פִּתְחוּ לִי פֶּתַח כִּפְתְחוֹ שֶׁל מַחַט"?** הָעִנְיָן יוּבַן מְאֹד עַל־פִּי דִּבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן ב), שֶׁהַתְּפִלָּה נִקְרֵאת 'חֹטֶם', בִּבְחִינַת (יְשַׁעְיָה מח, ט) "וְאַתְהִלָּתִי אֶחֱטָם לָךְ", וְטַעַם הַדָּבָר בְּפַשְׁטוּת: כִּי תְּפִלָּה מֻכְרַחַת לָבוֹא יַחַד עִם סַבְלָנוּת! כְּשֶׁאָדָם צָרִיךְ יְשׁוּעָה - הוּא צָרִיךְ שִׁדּוּךְ, מְחַכֶּה לִילָדִים, זָקוּק לְפַרְנָסָה, חֹסֶר בְּשָׁלוֹם־בַּיִת - אֵינֶנּוּ יוֹדֵעַ מָתַי תַּגִּיעַ הַיְשׁוּעָה, אֲבָל הוּא מִתְפַּלֵּל, וְהוּא צָרִיךְ הַמּוֹן סַבְלָנוּת בִּתְפִלָּתוֹ, לִשְׁפֹּךְ עוֹד תְּפִלּוֹת וְעוֹד תְּפִלּוֹת, עַד תַּגִּיעַ יְשׁוּעָתוֹ. וְעַל־כֵּן הַתְּפִלָּה נִקְרֵאת 'חֹטֶם', כִּי זֶה עִנְיַן הַסַּבְלָנוּת שֶׁאָדָם מֻכְרָח בִּתְפִלָּתוֹ, לְהַמְתִּין לִישׁוּעָתוֹ יִתְבָּרַךְ, וְלֹא לְהִתְיָאֵשׁ!

וְזֶהוּ "פִּתְחוּ לִי פֶּתַח כִּפְתְחוֹ שֶׁל מַחַט" - מַהוּ ה'פֶּתַח' הַזֶּה? כִּפְתְחוֹ שֶׁל "מַחַט" - 'מַחַט' אוֹתִיּוֹת 'חֹטֶם', שֶׁזֶּה עִנְיָן שֶׁל תְּפִלָּה, כִּי זֶהוּ הַפֶּתַח שֶׁאָדָם צָרִיךְ לִפְתֹּחַ, וְזֶהוּ בְּעֶצֶם הַמַּפְתֵּחַ שֶׁעִמּוֹ הוּא פּוֹתֵחַ מִצִּדּוֹ אֶת הַפֶּתַח הַקָּדוֹשׁ, וַאֲזַי הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא מַשְׁפִּיעַ עָלָיו שֶׁפַע־קֹדֶשׁ "כִּפְתְחוֹ שֶׁל אוּלָם", וְזוֹכֶה לְהַשְׁפָּעוֹת טוֹבוֹת בְּיַד רְחָבָה.

זוֹ עִנְיָנָהּ שֶׁל שַׁבַּת־קֹדֶשׁ זוֹ, שֶׁבָּהּ אָנוּ מְקַבְּלִים אֶת הַסּוֹד שֶׁל "מַפְתְּחוֹת" - מַפְתֵּחַ הַפֶּה, כֹּחַ הַתְּפִלָּה, שֶׁאִם אָדָם חָזָק בָּזֶה - הוּא זוֹכֶה שֶׁנִּפְתַּח לוֹ הַכֹּל!

וְהִנֵּה מוֹצְאִים בְּגַשְׁמִיּוּת, שֶׁפְּעָמִים שֶׁיֵּשְׁנוֹ מַנְעוּל, אֲבָל הוּא עִם 'חֲלוּדָה'... וּמָה עוֹשִׂים? לוֹקְחִים שֶׁמֶן וּמְרַסְּסִים עַל מְקוֹם הַחֲלָדָה, וְהַכֹּל מִסְתַּדֵּר... וְהַלְמוּד בָּזֶה לְעִנְיָנֵינוּ: כְּשֶׁיֵּשׁ חֲלוּדָה עַל מַנְעוּל הַדְּלָת אוֹ הַצִּירִים, וְאָדָם רוֹצֶה לִפְתֹּחַ אֶת הַפֶּתַח הַקָּדוֹשׁ, וְיֵשׁ לוֹ אֶת הַמַּפְתֵּחַ שֶׁל הַפֶּה - אֲבָל זֶה חָלוּד... עַל זֶה אוֹמְרִים חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (בָּבָא מְצִיעָא נט.), שֶׁאַף אִם כָּל הַשְּׁעָרִים כְּבָר נְעוּלִים - "שַׁעֲרֵי

דְּמָעוֹת לֹא נִנְעֲלוּ״, אָדָם זוֹכֶה לְהוֹרִיד כַּמָּה דְּמָעוֹת לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וּבָזֶה כְּבָר נִקָּה אֶת כָּל הַחֲלָדָה שֶׁהָיְתָה, וְהַמַּפְתֵּחַ מְסִתּוֹבֵב הֵיטֵב בְּתוֹךְ הַמַּנְעוּל, וְהִנֵּה נִפְתָּח הַפֶּתַח לְפָנָיו...

וּמֵעַתָּה עָלֵינוּ לְהָבִין: מַדּוּעַ ״שַׁבָּת מַפְתְּחוֹת״ מַגִּיעָה דַּיְקָא אַחַר חַג הַפֶּסַח? כִּי הִנֵּה אֵצֶל חַג הַפֶּסַח כְּתִיב (שְׁמוֹת יב, יג) **״וְהָיָה הַדָּם לָכֶם לְאוֹת עַל הַבָּתִּים אֲשֶׁר אַתֶּם שָׁם״** - דַּם פֶּסַח וְדַם מִילָה **״וְרָאִיתִי אֶת הַדָּם וּפָסַחְתִּי עֲלֵכֶם״** - הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא פָּסַח עַל הַפֶּתַח, וְרוֹמֵם אֶת עַם יִשְׂרָאֵל מֵעְלָה מֵעְלָה בְּלֵיל קָדוֹשׁ זֶה.

נִמְצָא אֵפוֹא, שֶׁבְּחַג הַפֶּסַח הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא רוֹמֵם אוֹתָנוּ, וְהִשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ אוֹרוֹ הַגָּדוֹל בְּדֶרֶךְ שֶׁל 'אִתְעָרוּתָא דִּלְעֵילָּא' - שֶׁלֹּא מִצִּדֵּנוּ, וְהַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא **״פָּסַח עַל הַפֶּתַח״**, הַיְנוּ 'פֶּתַח הַפֶּה', כְּלוֹמַר: הָעֲבוֹדָה 'לִפְתֹּחַ אֶת הַפֶּתַח' לֹא הָיְתָה מִצִּדֵּנוּ, אֶלָּא הִשְׁפִּיעוּ עָלֵינוּ אוֹרוֹת עֶלְיוֹנִים מִן הַשָּׁמַיִם.

אַךְ עַתָּה, אַחַר שֶׁזָּכִינוּ לְכָל זֶה, וְהִגַּעְנוּ אֶל הַשַּׁבָּת הָרִאשׁוֹנָה שֶׁאַחַר הֶחָג הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, מַגִּיעַ עִנְיָן שֶׁל ״מַפְתְּחוֹת״, שֶׁבָּהּ אוֹמֵר לָנוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא: **אָכֵן, הוֹצֵאתִי אֶתְכֶם מִמִּצְרַיִם, רוֹמַמְתִּי אֶתְכֶם בְּלֵיל הַסֵּדֶר, הִשְׁפַּעְתִּי עֲלֵיכֶם אוֹר נִפְלָא, כִּי הָעִקָּר הוּא שֶׁלִּפְנֵי הַכֹּל תֵּצְאוּ מִמִּצְרַיִם - מִכָּל הַמְּצָרִים, וּפָסַחְתִּי עַל הָעִנְיָן שֶׁל ״פֶּתַח״ - כָּל הָעִנְיָן שֶׁל 'לִפְתֹּחַ אֶת הַפֶּתַח' עַל יְדֵי הַמַּפְתֵּחַ הַקָּדוֹשׁ שֶׁל הַפֶּה, אַךְ עַתָּה, כְּשֶׁזְּכִיתֶם לְחַג פֶּה־סָח קָדוֹשׁ, מַגִּיעָה הַשַּׁבָּת הָרִאשׁוֹנָה בְּהַכְרָזָה שֶׁל ״מַפְתְּחוֹת״ - קְחוּ אֶת הַמַּפְתְּחוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת, וְתַתְחִילוּ לְהִשְׁתַּמֵּשׁ בָּהֶם, זֶה מַה שֶּׁיָּבִיא לָכֶם אֶת כָּל הַהַשְׁפָּעוֹת הַטּוֹבוֹת!**

וּמֵעַתָּה עָלֵינוּ לְהָבִין: אֵיךְ אָדָם יִזְכֶּה לִפְתֹּחַ שַׁעֲרֵי שָׁמַיִם? מַהוּ הַדָּבָר שֶׁנּוֹתֵן כֹּחַ לַ״מַּפְתֵּחַ״ לִפְתֹּחַ אֶת הַפֶּתַח? מְגַלֶּה רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהַר״ן, חֵלֶק ב, סִימָן ד), שֶׁעַל יְדֵי מִצְוַת צְדָקָה - זוֹכִים לִפְתֹּחַ אֶת כָּל הַשְּׁעָרִים, בִּבְחִינַת (דִּבְרִים טו, יא) **״פָּתֹחַ תִּפְתַּח״** - עַל יְדֵי שֶׁאַתָּה 'פּוֹתֵחַ' כָּאן בִּצְדָקָה לַאֲחֵרִים, עַל יְדֵי זֶה 'תִּפְתַּח' אֶת שַׁעֲרֵי הַשָּׁמַיִם לְהַשְׁפָּעַת שֶׁפַע קֹדֶשׁ.

וְהִנֵּה, בְּעֶרֶב שַׁבָּת קֹדֶשׁ זוֹ, הָיָה יוֹמָא דְּהִלּוּלָא קַדִּישָׁא שֶׁל **הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי חַיִּים מִצַּאנְז זי״ע, בַּעַל הַ״דִּבְרֵי חַיִּים״**, וְיָדוּעַ עָלָיו שֶׁהוּא הָיָה דְּמוּת מֻפְלָאָה לְמִדַּת הַצְּדָקָה וְהַחֶסֶד, עַד כְּדֵי

כָּךְ שֶׁמְּעִידִים עָלָיו שֶׁבְּנֵי מִשְׁפַּחְתּוֹ הָיוּ מַחְבִּיאִים מִמֶּנּוּ אֶת הַבְּגָדִים וְהַנַּעֲלַיִם בְּעֵת שֶׁהָלְכוּ לִישׁוֹן, כִּי אִם יָבוֹא אֵיזֶה עָנִי וִיבַקֵּשׁ צְדָקָה כְּדֵי לְהַלְבִּישׁ אֶת בָּנָיו - מִיָּד יֵאָסֵף אֲבִיהֶם הַקָּדוֹשׁ אֶת כָּל בִּגְדֵיהֶם לְתוֹךְ סַל אֶחָד גָּדוֹל, וְיַעֲנִיק לוֹ בְּשִׂמְחָה עֲצוּמָה... וְהָיָה רָגִיל לוֹמַר: **"לָעָנִי הַזֶּה אֵין מַה לִּלְבֹּשׁ - הוּא מֻכְרָח, לְיִלְדֵי - הַחֲסִידִים כְּבָר יִדְאֲגוּ בִּשְׁבִילָם"...**

מְסֻפָּר, שֶׁפַּעַם רָאָה הַמְּלַמֵּד שֶׁל בְּנוֹ בְּכוֹרוֹ - **הָרַב הַקָּדוֹשׁ רַבִּי יְחֶזְקֵאל שְׁרָגָא מִשִּׁינָאווָא זי"ע** - שֶׁהוּא נֶעְדָּר מֵהַלִּמּוּד. שָׂם אֶפּוֹא פְּעָמָיו לְבֵית הַצַּדִּיק, לִרְאוֹת הֵיכָן הַיֶּלֶד, כִּי אִם יֶלֶד כָּזֶה לֹא מַגִּיעַ - זֶה לֹא סְתָם... הוּא הִגִּיעַ אֶל הַבַּיִת, וְהִנֵּה הַיֶּלֶד יְחֶזְקֵאל שְׁרָגָא עֲדַיִן בְּבִגְדֵי הַשִּׁינָה, וּמַסְבִּיר לְרַבּוֹ: "קָמְתִּי בַּבֹּקֶר, וְרָאִיתִי שֶׁאֵין לִי בְּגָדִים"... לָמָּה? הִגִּיעַ אֵיזֶה עָנִי, לֹא הָיָה לוֹ אֵיךְ לְהַלְבִּישׁ אֶת יְלָדָיו, וְהָרַבִּי מִצַּאנְז נָתַן לוֹ אֶת בִּגְדֵי בְּנוֹ - יַחַד עִם נְעָלָיו - וְהֵיאַךְ יֵלֵךְ אֶל הַ'חֶדֶר' לְלִמּוֹד?...

וּכְדִבְרֵי הַצַּדִּיק - שֶׁהַחֲסִידִים כְּבָר יִדְאֲגוּ - כֵּן הָוָה, שֶׁהַמְּלַמֵּד סִדֵּר לוֹ תֵּכֶף וּמִיָּד בֶּגֶד לִלְבֹּשׁ וְנַעֲלַיִם לִנְעֹל, וְכָךְ יָכוֹל הָיָה לְהִצְטָרֵף עִמּוֹ לְתַלְמוּד הַתּוֹרָה...

וְאָמְרוּ צַדִּיקִים, שֶׁזֶּה דָּבָר נָדִיר לִמְצֹא אֵצֶל **צַדִּיק אֶחָד** שֶׁיִּתְקַיְּמוּ אֶצְלוֹ **בִּשְׁלֵמוּת** כָּל ג' הָעַמּוּדִים שֶׁעֲלֵיהֶם עוֹמֵד הָעוֹלָם - "עַל הַתּוֹרָה, וְעַל הָעֲבוֹדָה, וְעַל גְּמִילוּת חֲסָדִים" (אָבוֹת א, ב), וְזֹאת רָאוּ אֵצֶל הַגָּאוֹן הַקָּדוֹשׁ מִצַּאנְז זי"ע: **'תּוֹרָה'** - הוּא הָיָה גָּאוֹן מֻפְלָא בְּכָל חֶלְקֵי הַתּוֹרָה, וְחִבֵּר סְפָרִים קְדוֹשִׁים בִּבְקִיאוּת מֻפְלָאָה הֵן בַּהֲלָכָה וְהֵן בַּחֲסִידוּת. **'עֲבוֹדָה'** - הַתְּפִלּוֹת אֶצְלוֹ הָיוּ מְיֻחָדוֹת מְאֹד, וְהִפְלִיאוּ אֶת כָּל שׁוֹמְעֵיהֶם. **'גְּמִילוּת חֲסָדִים'** - כָּאָמוּר, שֶׁהוּא עָסַק תָּמִיד בִּגְמִילוּת חֲסָדִים לְלֹא הֶרֶף, וְהִשְׁפִּיעַ שֶׁפַע עָצוּם לְכָל נִצְרָךְ...

וְהַלִּמּוּד לְמַעֲשֶׂה הָעוֹלֶה מִכָּל זֶה, שֶׁהַדָּבָר שֶׁפּוֹתֵחַ אֶת כָּל הַשְּׁעָרִים לְמַעְלָה - הוּא מִצְוַת צְדָקָה! **כְּשֶׁרוֹאִים מִן הַשָּׁמַיִם שֶׁיְּהוּדִי עוֹזֵר לְמִשֶּׁהוּ אַחֵר - זֶה מְעוֹרֵר עָלָיו רַחֲמִים נִפְלָאִים, וּמַשְׁפִּיעִים עָלָיו שֶׁפַע נִפְלָא!**

וְהִנֵּה אוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ"ל שָׁם בְּאוֹתָהּ הַתּוֹרָה, שֶׁבְּנוֹסָף לְמִצְוַת צְדָקָה בְּפַשְׁטוּת - לָתֵת כֶּסֶף אוֹ דְּבַר־מַאֲכָל וּמִשְׁתֶּה לְנִזְקָק, יֶשְׁנוֹ מֶשֶׁג נוֹסָף

בְּצָדָקָה: "דִּבּוּר שֶׁל צְדָקָה" [וְאֶפְשָׁר לִרְמֹז זֹאת בְּדִבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (רֹאשׁ הַשָּׁנָה ו.): "בְּפִיךָ" - זוֹ צְדָקָה; הֲרֵי שֶׁיְּכוֹלִין לַעֲשׂוֹת צְדָקָה גַּם עִם הַפֶּה], וּבוֹ יֵשׁ ב' עִנְיָנִים: תְּחִלָּה - שֶׁמְּדַבֵּר דִּבּוּרֵי הִתְחַזְּקוּת עִם מִשֶּׁהוּ אַחֵר, וּמְגַלֶּה לוֹ מִלְּמוּדֵי הַצַּדִּיקִים, שֶׁזֶּה נִכְלָל בַּעֲשִׂיַּת צְדָקָה וָחֶסֶד (עַיֵּן לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָן קו), וּבְנוֹסָף: "דִּבּוּר שֶׁל צְדָקָה" הַיְנוּ שֶׁאָדָם מִתְפַּלֵּל בַּעֲבוּר מִשֶּׁהוּ אַחֵר, שֶׁגַּם זֶה נִכְלָל בִּגְמִילוּת חֶסֶד עִם הַשֵּׁנִי.

וְזֶה צָרִיךְ לִהְיוֹת דָּבָר רָגִיל אֵצֶל הָאָדָם - **לְהִתְפַּלֵּל בַּעֲבוּר כֻּלָּם!** חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים אוֹמְרִים (בָּבָא קַמָּא צב.): **"כָּל הַמִּתְפַּלֵּל עַל חֲבֵרוֹ, וְהוּא צָרִיךְ לְאוֹתוֹ הַדָּבָר, הוּא נַעֲנֶה תְּחִלָּה"**; פְּעָמִים רַבּוֹת אָדָם זָקוּק לְאֵיזוֹ יְשׁוּעָה - לְמָשָׁל: צָרִיךְ לְהִתְחַתֵּן, אָז הוּא דּוֹאֵג כַּמּוּבָן לְעַצְמוֹ... הוּא מִתְפַּלֵּל שֶׁיִּזְכֶּה כְּבָר לִמְצֹא אֶת זִוּוּגוֹ, וְכֵן בִּשְׁאָר צְרָכָיו, אֲבָל אָדָם צָרִיךְ לְהַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְהִתְפַּלֵּל בִּשְׁבִיל כֻּלָּם - **"רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תַּעֲזֹר לְכָל הָרְוָקִים שֶׁיִּמְצְאוּ אֶת זִוּוּגָם, וְגַם אֲנִי בְּתוֹכָם"...** וְכֵן כְּשֶׁזְּקוּק לִבְרִיאוּת - **"רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תְּרַפֵּא נָא אֶת כָּל חוֹלֵי עַמְּךָ בֵּית יִשְׂרָאֵל, וְגַם לִי שֶׁתֶּהֱא רְפוּאָה"...** וְכֵן בִּשְׁאָר עִנְיָנִים, פַּרְנָסָה - **"רִבּוֹנוֹ שֶׁל עוֹלָם, תַּשְׁפִּיעַ שֶׁפַע קֹדֶשׁ לְכָל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל, וְגַם אֲנִי הַקָּטָן בְּתוֹכָם, שֶׁאָזְכֶּה גַּם כֵּן לְשֶׁפַע שֶׁל פַּרְנָסָה"...**

וְאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהַרַ"ן, חֵלֶק א', סִימָן נה), שֶׁתְּפִלָּה זוֹ נִקְרֵאת **"תְּפִלָּה בִּצְבוּר"**, כִּי זוֹכֶה לִכְלֹל בִּתְפִלָּתוֹ אֶת כָּל נִשְׁמוֹת יִשְׂרָאֵל [צִבּוּר רָאשֵׁי־תֵּבוֹת צַדִּיקִים בֵּינוֹנִים רְשָׁעִים], וּמְזַכֶּה לְכֻלָּם בְּשֶׁפַע שֶׁל יְשׁוּעוֹת, וְכָאָמוּר - בְּכָךְ הוּא זוֹכֶה לְקַיֵּם מִצְוַת צְדָקָה וָחֶסֶד עִם הַשֵּׁנִי, נִמְצָא אִם כֵּן, שֶׁבְּאוֹתוֹ זְמַן הוּא גַּם זוֹכֶה לִפְתֹּחַ שַׁעֲרֵי מַעְלָה עַל יְדֵי הַצְּדָקָה שֶׁעוֹשֶׂה, וְגַם בָּזֶה גּוֹפָא שֶׁמִּתְפַּלֵּל - פּוֹתֵחַ אֶת כָּל הַשְּׁעָרִים, וּבְוַדַּאי יִזְכֶּה שֶׁיִּתְקַיֵּם בּוֹ **"הוּא נַעֲנֶה תְּחִלָּה"**, וּבוֹא יָבוֹא יוֹם יְשׁוּעָתוֹ, וְיִשְׁפַּע עָלָיו שֶׁפַע־קֹדֶשׁ, הָעִקָּר שֶׁתֶּהֱא לוֹ סַבְלָנוּת!

זוֹהִי עִנְיָנָהּ הַגָּדוֹל שֶׁל שַׁבָּת־קֹדֶשׁ זוֹ - **"שַׁבָּת מַפְתֵּחוֹת"** - שֶׁמַּגִּיעָה אַחַר חַג הַפֶּסַח, שֶׁבּוֹ רוֹמְמָנוּ הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא לְמַעְלָה, הִשְׁפִּיעַ עָלֵינוּ מֵאוֹרוֹ, הוֹצִיאָנוּ מִמִּצְרַיִם, וּ'פָּסַח עַל' הָעִנְיָן שֶׁל 'הַפְתַּח' - לִפְתֹּחַ אֶת הַשְּׁעָרִים, כִּי זֶה בָּא מֵאִתּוֹ יִתְבָּרַךְ בְּחֶסֶד חִנָּם, וְעַתָּה - כְּשֶׁיָּצָאנוּ, הָעֲבוֹדָה הִיא מִצִּדֵּנוּ, וּמְעוֹרְרִים אוֹתָנוּ לְקַבֵּל אֶת הַמַּפְתֵּחוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת הַלָּלוּ, וְלִפְתֹּחַ אֶת הַשְּׁעָרִים הַקְּדוֹשִׁים, וְהָעִקָּר לִזְכֹּר מִן הַמַּפְתֵּחַ

הַמֶּרְכָּזִי - "מַאסְטֶר", מַפְתֵּחַ הַפֶּה, כֹּחַ הַתְּפִלָּה, שֶׁאָדָם יַרְגִּיל אֶת עַצְמוֹ לְבַקֵּשׁ עַל הַכֹּל מֵאִתּוֹ יִתְבָּרַךְ, וְיסַפֵּר לְפָנָיו אֶת כָּל אֲשֶׁר עַל לִבּוֹ; זֶה מַה שֶּׁאֲנַחְנוּ זוֹכִים לְקַבֵּל בְּשַׁבָּת קֹדֶשׁ זוֹ.

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעֲזֹר לָנוּ, שֶׁנִּזְכֶּה בֶּאֱמֶת לְהַחְדִּיר כָּל זֹאת בְּלִבֵּנוּ, וּלְהִשְׁתַּמֵּשׁ עִם הַמַּפְתְּחוֹת הַקְּדוֹשׁוֹת שֶׁאֲנַחְנוּ מְקַבְּלִים, וְלִפְעֹל עַל יְדָם אֶת כָּל הַיְשׁוּעוֹת וְהַהַשְׁפָּעוֹת הַטּוֹבוֹת, הֵן בְּרוּחָנִיּוּת וְהֵן בְּגַשְׁמִיּוּת, וְנִזְכֶּה בְּקָרוֹב לִרְאוֹת בְּגִלּוּי שְׁכִינָה, בְּבִיאַת הַמָּשִׁיחַ וּבַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה!

בֹּקֶר שַׁבַּת קֹדֶשׁ

בְּבֹקֶר שְׁלִישִׁי שַׁבָּת, תשפ״ד, דִּבֵּר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א דִּבּוּרִים נוֹרָאִים וְנִפְלָאִים בְּסִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת שֶׁל רַבֵּנוּ, מַעֲשֶׂה ז׳ – מִזְבּוּב וְעַכְבִּישׁ

פְּתַח וְאָמַר מוֹ״ר שְׁלִיטָ״א: אֲנַחְנוּ אוֹחֲזִים בְּמַעֲשֶׂה ז׳ - מִזְבּוּב וְעַכְבִּישׁ, שֶׁהוּא מַעֲשֶׂה שֶׁבּוֹ מְסֻפָּר נוֹרָאוֹת עַל יְרִידַת נִשְׁמַת רַבֵּנוּ זַ״ל לְזֶה הָעוֹלָם, וְאֵיךְ שֶׁהַסָּמָ״ךְ־מֵ״ם וְהַקְּלִפּוֹת נִסּוּ לִמְנֹעַ זֹאת, אֲבָל הַצַּדִּיק נִמְלַט! וְזָכִינוּ שֶׁיָּרְדָה נִשְׁמָתוֹ הַקְּדוֹשָׁה לְזֶה הָעוֹלָם.

מְסַפֵּר רַבֵּנוּ גַּבֵּי הַחֲלוֹם שֶׁרָאָה הַמֶּלֶךְ אֵיךְ שֶׁהַזְּבוּב נִצָּל מִן הָעַכְבִּישׁ שֶׁנִּשְׁאַר בְּתוֹךְ הַסֵּפֶר וְעַל יְדֵי זֶה הִתְבַּטֵּל לְגַמְרֵי: וְהַמֶּלֶךְ הָיָה רוֹאֶה כָּל זֶה וְהָיָה מַתְמִיהַּ עַצְמוֹ, וְהֵבִין שֶׁאֵין זֶה דָּבָר רֵיק, רַק שֶׁמַּרְאִין לוֹ אֵיזֶה דָּבָר (וְכָל הַשָּׂרִים רָאוּ שֶׁהַמֶּלֶךְ מִסְתַּכֵּל וּמַתְמִיהַּ עַל זֶה) - וְזֶהוּ כְּלָל גָּדוֹל בְּחַיֵּי הָאָדָם, שֶׁכָּל מַה שֶּׁאָדָם רוֹאֶה אוֹ שׁוֹמֵעַ, אֵין דָּבָר רֵיק הוּא כְּלָל וּכְלָל, וּמַרְאִים וּמְגַלִּים לוֹ אֵיזֶה דָּבָר מִן הַשָּׁמַיִם, וְרַק צָרִיךְ זְכוּת כְּדֵי לְהָבִין מַה מְּרַמְּזִין לוֹ, וּכְמוֹ שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א, סִימָן א), שֶׁצְּרִיכִים לְהִסְתַּכֵּל בַּחָכְמָה וְהַשֵּׂכֶל שֶׁיֵּשׁ בְּכָל דָּבָר, כְּדֵי שֶׁיָּאִיר לוֹ הַשֵּׂכֶל הַנִּמְצָא בְּכָל דָּבָר, הַיְנוּ שֶׁיִּמְצָא אֶת אֱלקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ בְּכָל מַה שֶּׁרוֹאֶה, שׁוֹמֵעַ, חוֹשֵׁב וּמַרְגִּישׁ, וְיִתְבּוֹנֵן הֵיטֵב מָה רוֹצִים לִרְמֹז בְּזֶה הַדָּבָר, וְכַמּוּבָא בִּדְבְרֵי רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א, סִימָן נד), שֶׁשּׁוֹלְחִים לָאָדָם רְמָזִים בְּמַחְשָׁבָה דִּבּוּר וּמַעֲשֶׂה, וְאָדָם צָרִיךְ לְהַעֲמִיק בְּמַחֲשַׁבְתּוֹ כְּדֵי לְהָבִין מַה מְּרַמְּזִים לוֹ, וְלִמְצֹא בְּכָל דָּבָר שֶׁרוֹאֶה אֶת אֱלקוּתוֹ יִתְבָּרַךְ.

[וּכְלָל גָּדוֹל צְרִיכִין לִזְכֹּר בְּעִנְיַן הַזֶּה, שֶׁכָּל הָרְמָזִים שֶׁמְּרַמְּזִים לָאָדָם - הַכֹּל כְּדֵי "לְקָרֵב וְלֹא לְרַחֵק", וַאֲפִלּוּ אִם יֶשְׁנָם דְּבָרִים הַנִּרְאִים כִּמְרַחְקִים אוֹתוֹ מֵעֲבוֹדָתוֹ יִתְבָּרַךְ - מְגַלֶּה רַבֵּנוּ בְּכַמָּה מְקוֹמוֹת (לִקּוּטֵי מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א, סִימָנִים עד, רסא; חֵלֶק ב, סִימָנִים מח, סח): זוֹ הַהִתְרַחֲקוּת הִיא תַּכְלִית הַהִתְקָרְבוּת! כִּי זֶה כְּלָל: מִן הַשָּׁמַיִם לֹא מַרְחִיקִים בֶּן אָדָם בְּשׁוּם פָּנִים וְאֹפֶן! אֶלָּא מַאי? מְגַלֶּה רַבֵּנוּ זַ״ל (לִקּוּטֵי מוֹהֲר״ן, חֵלֶק א, סִימָן קטו), שֶׁכְּשֶׁאָדָם רוֹצֶה לַחֲזֹר בִּתְשׁוּבָה, וְחָפֵץ לִהְיוֹת אִישׁ כָּשֵׁר, וּלְהִתְקָרֵב אֶת הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא, אֲזַי יֵשׁ מְקַטְרְגִים - 'מַה פִּתְאוֹם שֶׁהוּא יִתְקָרֵב? הֵיכָן הוּא הָיָה עַד עַכְשָׁו? מָה הוּא עָשָׂה?'... וְעַל־כֵּן שׁוֹלְחִין לוֹ מְנִיעוֹת, אֲבָל אִם הוּא יִתְחַזֵּק אַף־עַל־פִּי־כֵן שֶׁלֹּא לְהִתְרַחֵק, וְאַל תֵּחָלֵשׁ דַּעְתּוֹ לָרֶגַע, הוּא יִזְכֶּה לְהִתְקָרְבוּת אֲמִתִּית!].

וְזֶה מַה שֶּׁעָשָׂה הַמֶּלֶךְ, שֶׁהוּא הֵבִין שֶׁאֵין זֶה דָּבָר רֵיק, רַק שֶׁמְּרַמְּזִים לוֹ אֵיזֶה דָּבָר בְּמַה שֶּׁמַּרְאִים לוֹ, וְהִתְחִיל לַחֲשֹׁב בָּזֶה,

מַה זֶּה וְעַל מַה זֶּה - שֶׁזֶּה עִנְיָן שֶׁל הִתְבּוֹדְדוּת, שֶׁאָדָם מְיַשֵּׁב אֶת דַּעְתּוֹ לְפָנָיו יִתְבָּרַךְ, וּמַתְחִיל לְהִתְעוֹרֵר וְלַחֲשֹׁב מַה מְּרַמְּזִים לוֹ מִן הַשָּׁמַיִם בְּדָבָר פְּלוֹנִי; הִנֵּה נָפְלָה לוֹ אֵיזוֹ מַחֲשָׁבָה, הִנֵּה הוּא רָאָה אֵיזֶה דָּבָר, וְלֹא דְּבָרִים רֵיקִים הֵם, הוּא חוֹשֵׁב וּמִתְבּוֹדֵד לִפְנֵי הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא מַה זֶּה וְעַל מַה זֶּה, וְאִם זוֹכֶה - מִתְגַּלִּים לוֹ רְמָזִים נִפְלָאִים עַד מְאֹד...

וְכָךְ עָשָׂה הַמֶּלֶךְ, **וְנִתְנַמְנֵם עַל הַסֵּפֶר** - עַד שֶׁהֵחֵל לְהִתְנַמְנֵם עַל הַסֵּפֶר שֶׁעָלָיו הָיָה כָּל הָעִנְיָן שֶׁל הַזִּבּוּב וְהָעַכְבִּישׁ, וְגַבֵּי הָעִנְיָן שֶׁל "מִתְנַמְנֵם" אָנוּ מוֹצְאִים בְּדִבְרֵי רַבֵּנוּ זַ"ל (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת לְמוּד, סְעִיף ו): 'לְמוּד הַתּוֹרָה, אֲפִלּוּ מִתְנַמְנֵם הוּא טוֹב'; כְּלוֹמַר, אָכֵן אִם אָדָם הוּא עָיֵף - עָלָיו לָלֶכֶת לִישֹׁן, וְיָקוּם רַעֲנָן כְּדֵי לִלְמֹד בְּיִשּׁוּב־הַדַּעַת, אֲבָל רַבֵּנוּ מְדַבֵּר פֹּה עַל מַצָּב שֶׁאָדָם יוֹשֵׁב וְלוֹמֵד, וְהִנֵּה הוּא קָצָת מִתְעַיֵּף, אָז הוּא מִתְנַמְנֵם מְעַט, וְחוֹזֵר וּמַמְשִׁיךְ מְעַט לִלְמֹד, וְכֵן חוֹזֵר חָלִילָה, אוֹמֵר רַבֵּנוּ: אֲפִלּוּ הָכִי - זֶה טוֹב! אוֹתוֹ דָּבָר הָיָה כָּאן לְהַמֶּלֶךְ - הוּא הִתְנַמְנֵם עַל הַסֵּפֶר, וְזֶה טוֹב!

וְחָלַם לוֹ שֶׁהָיָה בְּיָדוֹ אֶבֶן טוֹב (שְׁקוּרִין דוּמִיט) - 'אֶבֶן־טוֹב' סוֹבֵב עַל כָּל אֶחָד וְאֶחָד מִיִּשְׂרָאֵל, שֶׁהוּא אֶבֶן טוֹב הַיָּכוֹל לְהָאִיר לְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ, וּכְמוֹ שֶׁמְּגַלֶּה רַבֵּנוּ זַ"ל (לִקּוּטֵי מוֹהַר"ן, חֵלֶק א, סִימָנִים ט, קיב), שֶׁהָעִנְיָן שֶׁל 'אֶבֶן־טוֹב' הוּא שֶׁאָדָם זוֹכֶה לְהָאִיר לַאֲחֵרִים, שֶׁהִנֵּה אָדָם זוֹכֶה בָּרוּךְ הַשֵּׁם לְדַעַת מִלְּמוּדִים קְדוֹשִׁים, הִתְקָרֵב לְמַחֲנֵה הַקְּדֻשָּׁה שֶׁל הַצַּדִּיקִים, וְזוֹכֶה לִשְׁמֹעַ מַה שֶּׁאֲחֵרִים אֵינָם זוֹכִים, עָלָיו לֵילֵךְ לְהָאִיר אֶת זֶה גַּם לַאֲחֵרִים, כִּי (אָבוֹת ב, ח) 'אִם לָמַדְתָּ תּוֹרָה הַרְבֵּה, אַל תַּחֲזִיק טוֹבָה לְעַצְמְךָ', אֶלָּא תַּעֲבִיר אֶת זֶה הָלְאָה!

וְכָל אֶחָד יָכוֹל לָקַחַת חֵלֶק בְּעִנְיָן שֶׁל הַפָּצָה כְּפִי עִנְיָנוֹ, אֶחָד מֵפִיץ בְּפֹעַל מַמָּשׁ, הַשֵּׁנִי תּוֹרֵם מֵהוֹנוֹ, הַשְּׁלִישִׁי מַדְפִּיס סְפָרִים וְכוּ', לְכָל אֶחָד יֵשׁ אֶת הָאֶפְשָׁרוּת לְהָאִיר אֶת הָעוֹלָם עִם אוֹר הָאֱמוּנָה! שֶׁזֶּהוּ: **וְהָיָה מִסְתַּכֵּל בּוֹ, וְהָיוּ יוֹצְאִין מִמֶּנּוּ גֻּזְמוֹת אֲנָשִׁים** - כִּי כְּשֶׁמִּתְבּוֹנְנִים בָּזֶה, הֲרֵי שֶׁאָדָם יָכוֹל בְּכֹחוֹ לְהָאִיר כָּל־כָּךְ אֶת הָאוֹר שֶׁל הַצַּדִּיקִים, וּלְהַחֲיוֹת כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה בְּנֵי־אָדָם, עַד שֶׁמֵּהָ'אֶבֶן־טוֹב' הַזֶּה יוֹצְאִים גֻּזְמוֹת אֲנָשִׁים שֶׁהֶחְיוּ אֶת עַצְמָם עִם הָאוֹר שֶׁגִּלִּית וּפִרְסַמְתָּ, וְהִנֵּה הֵם פִּתְאוֹם הִתְחִילוּ לְחַיּוֹת חַיִּים אֲחֵרִים בְּזֶה הָעוֹלָם... הֵאַרְתָּ לָהֶם אֶת הַחַיִּים!

אֲבָל מַה קּוֹרֶה? שֶׁאָדָם לֹא מוּדָע לַכֹּחוֹת שֶׁיֵּשׁ לוֹ, וְהוּא אוֹמֵר 'מִי אֲנִי... הַלְוַאי שֶׁאֶסְתַּדֵּר עִם עַצְמִי, אַתָּה מְדַבֵּר אִתִּי לְהָאִיר לַאֲחֵרִים?'... וְעַל־יְדֵי־זֶה הוּא מִתְרַשֵּׁל מִן הָעֵסֶק הַקָּדוֹשׁ הַזֶּה, וַאֲזַי נַעֲשָׂה עִנְיָן שֶׁל: **וְהִשְׁלִיךְ מִיָּדוֹ הַדּוּמִיט** - הוּא הִשְׁלִיךְ אֶת הָ'אֶבֶן־טוֹב' מִן הַיָּד,

שֶׁזֶּה עִנְיָן שֶׁל אִי־הַעֲרָכָה לְמַה שֶׁהוּא בֶּאֱמֶת, כִּי הוּא אֵינֶנּוּ מַכִּיר בְּכֹחוֹתָיו, וּכְמָשָׁל לְיַהֲלוֹם גַּשְׁמִי, אַף שֶׁהוּא שָׁוֶה הוֹן רַב, אֲבָל אִם נוֹתְנִים אוֹתוֹ בִּידֵי אָדָם שֶׁלֹּא מֵבִין כָּל־כָּךְ בְּיַהֲלוֹמִים - קַל־וָחֹמֶר כְּשֶׁהַיַּהֲלוֹם עֲדַיִן לֹא מְלֻטָּשׁ דַּיּוֹ - הוּא מִסְתַּכֵּל עַל זֶה כְּאֶבֶן פְּשׁוּטָה מֵהָרְחוֹב, עַד שֶׁהוּא מַשְׁלִיךְ אֶת זֶה מִיָּדוֹ... לָמָּה? כִּי הוּא לֹא מֵבִין בָּעֵרֶךְ שֶׁל זֶה! הוּא לֹא יוֹדֵעַ כַּמָּה זֶה יָקָר!

אוֹתוֹ דָּבָר גַּבֵּי כָּל אֶחָד וְאֶחָד: **אַתָּה יַהֲלוֹם שֶׁיָּכוֹל לְהָאִיר לַאֲחֵרִים, מַדּוּעַ אַתָּה כָּל־כָּךְ נָפוּל בְּדַעְתְּךָ?... וּבִפְרָט אֲנַחְנוּ, שֶׁזּוֹכִים לִהְיוֹת מְקֻרָבִים לְרַבֵּנוּ זַ״ל, יֵשׁ כָּל־כָּךְ הַרְבֵּה לְמוּדִים נִפְלָאִים, שֶׁיְּכוֹלִים לְהַחֲיוֹת אֶת כָּל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ!**

מוֹהֲרָא״שׁ הָיָה רָגִיל לוֹמַר, שֶׁהַתַּלְמִיד הַכִּי פָּשׁוּט אֲצָלֵנוּ, יֵשׁ לוֹ דִּבּוּרִים שֶׁאֵין אֲצֶל הַצַּדִּיקִים הַגְּדוֹלִים... וּכְמוֹ שֶׁהִתְבַּטָּא פַּעַם מוֹהֲרַנַ״תְּ זַ״ל: **'הַדִּבּוּרִים שֶׁאֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים בְּלֵיל רְבִיעִי פָּשׁוּט, צַדִּיקִים לֹא זוֹכִים לְהַשִּׂיג בָּעוֹלָם הַבָּא'...**

כִּי אֲצֶל רַבֵּנוּ יֵשׁ לִמּוּד 'לְמַעֲשֶׂה' בְּתַמִּימוּת וּפְשִׁיטוּת לְכָל אֶחָד וְאֶחָד, דִּבּוּרִים הַשָּׁוִים לְכָל נֶפֶשׁ, לְהַחֲיוֹת אֶת הָאָדָם, לְחַזֵּק אוֹתוֹ, לְגַלּוֹת לוֹ: יֵשׁ לְךָ תִּקְוָה! אַל תִּפֹּל בְּדַעְתְּךָ! גַּם אַתָּה יָכוֹל לִהְיוֹת אִישׁ כָּשֵׁר! גַּם אַתָּה יָכוֹל לְהִתְקָרֵב אֶל הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא! וְאֶת הָאוֹר הַזֶּה יְכוֹלִים לְהָאִיר לְכָל הָעוֹלָם כֻּלּוֹ - כָּל אֶחָד כְּפִי בְּחִינָתוֹ וְעִנְיָנוֹ, הָעִקָּר שֶׁיִּהְיֶה מוּדָע לְזֶה, וְלֹא יַשְׁלִיךְ - חָלִילָה - אֶת הַיַּהֲלוֹם מִיָּדוֹ...

וְהַדֶּרֶךְ אֲצֶל הַמְּלָכִים, שֶׁתּוֹלֶה עַל־גַּבֵּיהֶם הַפַּאטֶרְעט שֶׁלּוֹ, וְעַל־גַּבֵּי הַפַּאטֶרְעט תּוֹלֶה הַכֶּתֶר [כֵּן הָיָה דֶּרֶךְ שֶׁל כְּבוֹד הַמְּלָכִים בִּזְמַן רַבֵּנוּ זַ״ל], **וְהָיוּ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים, הַיּוֹצְאִין מִן הַדּוּמְיָט, לוֹקְחִין אֶת הַפַּאטֶרְעט וְחָתְכוּ אֶת רֹאשׁוֹ, וְאַחַר־כָּךְ לָקְחוּ אֶת הַכֶּתֶר וְהִשְׁלִיכוּ לְתוֹךְ הָרֶפֶשׁ** (כָּל זֶה חָלַם לוֹ), **וְהָיוּ אוֹתָן הָאֲנָשִׁים רָצִים אֵלָיו לְהָרְגוֹ** - כִּי בָּרֵגַע שֶׁאָדָם לֹא זוֹכֶה לְהָאִיר לַאֲחֵרִים, אַף שֶׁיֵּשׁ לוֹ הַכֹּחוֹת לְכָךְ, וְאַף שֶׁהוּא אֶבֶן־טוֹב הַמֵּאִיר בְּאוֹר נִפְלָא, וְזֶה נִמְצָא בְּיָדוֹ, אֲבָל הוּא מַשְׁלִיךְ אֶת זֶה מִיָּדוֹ, אֲזַי גּוֹרֵם לְאוֹתָם אֲנָשִׁים שֶׁהָיוּ יְכוֹלִים לְקַבֵּל חִיּוּת וְהִתְחַזְּקוּת בְּחַיֵּיהֶם - לַחְתֹּךְ וּלְהַשְׁלִיךְ אֶת כָּל הַדְּבָרִים הַטּוֹבִים בָּרֶפֶשׁ, וְאַף לַהֲרֹג, רַחֲמָנָא לִצְלָן...

בְּמָקוֹם שֶׁהָיִיתָ מְגַלֶּה לָהֶם אֶת "כְּבוֹד הַמֶּלֶךְ" - שֶׁזֶּה עִנְיָן הַכֶּתֶר שֶׁל הַמֶּלֶךְ - הַיְנוּ שֶׁיֵּשׁ מַנְהִיג לַבִּירָה, יֵשׁ אֶת הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא בָּעוֹלָם, יֵשׁ הַשְׁגָּחָה פְּרָטִית בְּכָל דָּבָר, וּמְלַמֵּד אוֹתָם לִחְיוֹת עִם אֱמוּנָה, לְדַבֵּר לְהַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, לָלֶכֶת כְּפִי דֶּרֶךְ הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה - בִּמְקוֹם כָּל זֶה, הַיַּהֲלוֹם הֻשְׁלַךְ מִן הַיָּד, אָז נַעֲשָׂה מַה שֶׁנַּעֲשָׂה, רַחֲמָנָא לִצְלָן...

הַלְמוּד הַיּוֹצֵא מִזֶּה לְמַעֲשֶׂה, שֶׁאָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת מוּדָע לְכָךְ שֶׁהוּא "אֶבֶן־טוֹב" הַמֵּאִיר, וְיַעֲסֹק בִּפְעֻלּוֹת קְדוֹשׁוֹת לְהָאִיר אֶת הָעוֹלָם עִם אוֹרוֹ יִתְבָּרַךְ, שֶׁמִּתְגַּלֶּה עַל־יְדֵי לִמּוּדֵי הַצַּדִּיקִים הַקְּדוֹשִׁים.

וְהֵרִים עַצְמוֹ דַּף מִן הַסֵּפֶר הַנַּ"ל, שֶׁהָיָה שׁוֹכֵב עָלָיו, וְהֵגֵן לְפָנָיו, וְלֹא יָכְלוּ לַעֲשׂוֹת לוֹ מְאוּמָה. וְהָלְכוּ מִמֶּנּוּ, וְאַחַר־כָּךְ חָזַר הַדַּף לִמְקוֹמוֹ, וְשׁוּב הָיוּ רָצִים לְהָרְגוֹ, וְחָזַר וְהֵרִים הַדַּף כַּנַּ"ל, וְכֵן הָיָה כַּמָּה פְּעָמִים; וְכַמְבֹאָר לְעֵיל, עִנְיַן הַהַגָּנָה שֶׁלּוֹ עַל־יְדֵי ה'דַּף', סוֹבֵב וְהוֹלֵךְ עַל עִנְיַן לִמּוּד 'דַּף' קָדוֹשׁ בַּתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה - הֵן בִּכְלָלִיּוּת, כָּל דַּף וְדַף שֶׁל לִמּוּד תּוֹרָה, וְהֵן בִּפְרָטִיּוּת, לִמּוּד "דַּף הַיּוֹמִי", וְזוֹ כָּל הַהַגָּנָה שֶׁל הָאָדָם - כְּשֶׁהוּא חָזָק בְּלִמּוּד שֶׁל 'דַּף' בַּתּוֹרָה, הוּא לֹא מְוַתֵּר עַל שְׁעוֹרֵי תּוֹרָה בְּכָל יוֹם, וְהוּא יוֹדֵעַ שֶׁזֶּה הַמָּגֵן שֶׁלּוֹ מִפְּנֵי כָּל הָרָע שֶׁרוֹצִים לַעֲשׂוֹת לִגְרֹם לוֹ, רַחֲמָנָא לִצְלָן.

[יָדוּעַ הַמַּעֲשֶׂה עַל הַגָּאוֹן מִוִּילְנָא זי"ע, בְּעֵת שֶׁעָלְתָה נִשְׁמָתוֹ הַטְּהוֹרָה הַשָּׁמַיְמָה בְּהִסְתַּלְקוּתוֹ מִן הָעוֹלָם, הִגִּיעוּ מַלְאֲכֵי חַבָּלָה רַבִּים כְּדֵי לְקַטְרֵג עָלָיו מַדּוּעַ חָלַק עַל דַּרְכּוֹ שֶׁל הַבַּעַל שֵׁם טוֹב הַקָּדוֹשׁ זי"ע, וְהִתְנַגֵּד לְדֶרֶךְ הַחֲסִידוּת, וּבְאוֹתוֹ רֶגַע הִגִּיעוּ כָּל אַלְפִים וּרְבָבוֹת דַּפֵּי הַגְּמָרָא שֶׁלָּמַד בִּימֵי חַיָּיו (הוּא הָיָה רָגִיל לִלְמֹד בְּכָל יוֹם פ"ד דַּפִּים, וּלְסַיֵּם בְּכָל חֹדֶשׁ אֶת הַשַּׁ"ס), וְסָבְבוּ אוֹתוֹ סָבִיב בַּהַגָּנָה מְלֵאָה, וְלֹא יָכְלוּ כָּל אֵלּוּ הַמְקַטְרְגִים לָגֶשֶׁת אֵלָיו כְּלָל וְעִקָּר, וְכָךְ נִצַּל מֵהֶם. רוֹאִים מִזֶּה מַהוּ כֹּחַ הַהַגָּנָה שֶׁל לִמּוּד דַּפִּים קְדוֹשִׁים!].

וְהָעִנְיָן שֶׁל לִמּוּד 'דַּף', נוֹתֵן לָאָדָם צִמְצוּם קָדוֹשׁ בְּלִמּוּדוֹ, דְּהִנֵּה בְּוַדַּאי הוּא הָיָה רוֹצֶה לִלְמֹד הַרְבֵּה בְּכָל יוֹם, וּכְבָר לַעֲשׂוֹת סִיּוּם אַחַר סִיּוּם, אֲבָל אָדָם צָרִיךְ לְהַכִּיר אֶת עַצְמוֹ, וְאִם מְקַבֵּל עַל עַצְמוֹ יוֹתֵר מִדַּי לְלֹא שׁוּם צִמְצוּם - בַּסּוֹף לֹא יַעֲשֶׂה כְּלוּם, מַה־שֶּׁאֵין־כֵּן כְּשֶׁהוּא יוֹדֵעַ שֶׁעָלָיו לִלְמֹד 'דַּף' אֶחָד - זֶה לֹא כָּל כָּךְ הַרְבֵּה...

וְלֹא רַק "דַּף יוֹמִי" בַּגְּמָרָא, אֶלָּא גַּם בִּשְׁאָר לִמּוּדִים - 'דַּף' יְרוּשַׁלְמִי, וְכֵן בְּמִדְרָשִׁים וְזֹהַר הַקָּדוֹשׁ, שֶׁהוּא יוֹדֵעַ שֶׁעָלָיו לִלְמֹד רַק 'דַּף' אֶחָד, וְעוֹשֶׂה לְעַצְמוֹ סֵדֶר שֶׁהוּא לוֹמֵד בְּכָל יוֹם 'דַּף', עַל יְדֵי זֶה מִתְקַדֵּם בְּלִמּוּדוֹ עוֹד וָעוֹד, וְזוֹכֶה בִּרְבוּת הַזְּמַן לַעֲבֹר וּלְטַיֵּל בְּכָל מְקוֹמוֹת הַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה.

נִמְצָא שֶׁהָעִנְיָן שֶׁל ה'דַּף' נוֹתֵן לָאָדָם צִמְצוּם נִפְלָא וְכֹחַ לְהִשָּׁאֵר חָזָק בְּהַתְמָדָתוֹ, וְזֶה מָגֵן וְשׁוֹמֵר עָלָיו מִכָּל רַע, וְהָרֶמֶז בַּמִּלָּה 'דַּף' - אוֹתִיּוֹת פ"ד, עִנְיָן שֶׁל 'פִּדְיוֹן', כִּי זֶה הַמְזַכֶּה לָאָדָם לִפְדְיוֹן אֲמִתִּי מִן הָרָע.

מְסַיֵּם רַבֵּנוּ: וְהָיָה מִשְׁתּוֹקֵק מְאֹד לִרְאוֹת אֵיזֶה דַּף שֶׁמֵּגֵן עָלָיו, מֵאֵיזֶה נְמוּסִים שֶׁל אֵיזֶה אָמָּה כָּתוּב עָלָיו, וְהָיָה מִתְיָרֵא לְהִסְתַּכֵּל, וְהִתְחִיל לִצְעֹק: חָבָל, חָבָל.

וְשָׁמְעוּ כָּל הַשָּׂרִים שֶׁהָיוּ יוֹשְׁבִים שָׁם, וְהָיוּ חֲפֵצִים לַהֲקִיצוֹ, אַךְ אֵין זֶה נְמוּס לְהָקִיץ אֶת הַמֶּלֶךְ. וְהָיוּ מַכִּים סְבִיבוֹתָיו כְּדֵי לַהֲקִיצוֹ, וְלֹא הָיָה שׁוֹמֵעַ - וְרַבֵּנוּ זַ״ל יְסַפֵּר לְהַלָּן שֶׁזֶּה הָיָה מִנִּימוּסֵי יִשְׂרָאֵל קְדוֹשִׁים, שֶׁזֶּה מַה שֶּׁאֲנַחְנוּ מְדַבְּרִים, עִנְיָן שֶׁל ׳דַּף׳ הוּא ״דַּף קָדוֹשׁ״ מֵהַתּוֹרָה הַקְּדוֹשָׁה, וּבִפְרָט בְּיָמִים אֵלּוּ - יְמֵי הָעֹמֶר הַקְּדוֹשִׁים - אַשְׁרֵי הַמִּצְטָרֵף לְלִמּוּד ׳שַׁ״ס קָטָן׳, מַסֶּכְתּוֹת שְׁ׳בּוּעוֹת וְס׳וֹטָה, זֶה לֹא כָּל כָּךְ קָשֶׁה - ׳דַּף׳ אֶחָד בְּכָל יוֹם מִכָּל מַסֶּכֶת, זֶה צְמְצוּם נִפְלָא לָאָדָם, וְאֵיזוֹ הֲכָנָה נִפְלָאָה זוֹ לְקַבָּלַת הַתּוֹרָה בֶּחָג הַשָּׁבוּעוֹת, וְאֵיזֶה אוֹר נִפְלָא בִּימֵי הָעֹמֶר הַקְּדוֹשִׁים!

רַבֵּנוּ זַ״ל אוֹמֵר (סֵפֶר הַמִּדּוֹת, אוֹת סְפִירַת הָעֹמֶר) שֶׁעַל יְדֵי סְפִירַת הָעֹמֶר נְצוֹלִין מִגֵּרוּשׁ, וּמָה הָעִנְיָן הַזֶּה? יֵשׁ לְפָרֵשׁ בְּפַשְׁטוּת, שֶׁזּוֹ הַהַצָּלָה שֶׁל הָאָדָם מִידֵי הַיֵּצֶר הָרָע שֶׁחֵפֶץ לְגָרְשׁוֹ מִן הַקְּדֻשָּׁה, וְהוּא אוֹתוֹ עִנְיָן שֶׁאוֹמֵר רַבֵּנוּ (שָׁם) שֶׁבִּסְפִירַת הָעֹמֶר יְכוֹלִים לְהַכְנִיעַ אֶת הַמָּסוֹר - הָרָשָׁע הַמּוֹסֵר אֶת הָאָדָם, וּמִיהוּ שׁוֹנְאוֹ הַגָּדוֹל שֶׁל הָאָדָם? הַיֵּצֶר הָרָע, שֶׁמְּנַסֶּה בְּכָל פַּעַם לְגָרְשׁוֹ וּלְהַרְחִיקוֹ, וּצְרִיכִים לִהְיוֹת חֲזָקִים נֶגְדּוֹ, אוֹמֵר רַבֵּנוּ: בִּימֵי הָעֹמֶר זֶה מִסְגָּל, וְסִימָן: ׳לָעֹמֶר׳ רָאשֵׁי־תֵבוֹת מֵ׳אִגְּרָא רָ׳מָא לְ׳בִירָא עַ׳מִיקְתָא, מַפִּילִים אוֹתוֹ לְתוֹךְ בּוֹר עָמוֹק, אֵיךְ? מָה מֵגֵן עַל הָאָדָם מִפָּנָיו? שֶׁהוּא חָזָק בִּלְמוּד הַ׳דַּף׳! הוּא לוֹקֵחַ מַסֶּכְתּוֹת שְׁבוּעוֹת וְסוֹטָה, לוֹמֵד בְּכָל יוֹם דַּף אֶחָד מִכָּל מַסֶּכֶת, זֶה מַה שֶּׁשּׁוֹמֵר עָלָיו! זֶה מַה שֶּׁמֵּגֵן עָלָיו!

שַׁבָּת קֹדֶשׁ זוֹ נִקְרֵאת בְּפִי צַדִּיקִים ״שַׁבָּת יוֹם הַכִּפּוּרִים״, כִּי הֲרֵי קָרָאנוּ הַיּוֹם בַּתּוֹרָה אֶת כָּל סֵדֶר עֲבוֹדַת יוֹם הַכִּפּוּרִים עַל כָּל פְּרָטָיו, וְכֵן קָרָאנוּ אֶת הַקְּרִיאָה שֶׁקּוֹרִין בִּתְפִלַּת מִנְחָה שֶׁל יוֹם כִּפּוּרִים - פָּרָשַׁת עֲרָיוֹת, נִמְצָא שֶׁהַפָּרָשָׁה כֻּלָּהּ מְאִירָה אֶת אוֹר יוֹם כִּפּוּר, וַהֲרֵי אִיתָא בִּדְבְרֵי חֲכָמֵינוּ הַקְּדוֹשִׁים (שִׁלְהֵי תַּעֲנִית), שֶׁאֶחָד מִן הַשְּׁמָחוֹת שֶׁיֵּשׁ בְּיוֹם כִּפּוּרִים - שֶׁהוּא יוֹם שֶׁנִּתְּנָה בּוֹ תּוֹרָה, כִּי בּוֹ נִתְּנוּ לוּחוֹת שְׁנִיּוֹת [כְּשֶׁיָּרַד מֹשֶׁה רַבֵּנוּ אַחַר הָאַרְבָּעִים יוֹם], נִמְצָא אֲפוּא שֶׁזּוֹ שַׁבָּת מְיֻחֶדֶת לָאָדָם לְהִתְחַדֵּשׁ בִּלְמוּד הַתּוֹרָה, וּבִפְרָט בִּלְמוּד ׳שַׁ״ס קָטָן׳, וּבְכָךְ לְהָכִין עַצְמוֹ כָּרָאוּי לְחַג שֶׁל קַבָּלַת הַתּוֹרָה - חַג הַשָּׁבוּעוֹת, אַשְׁרֵי לוֹ!

הַקָּדוֹשׁ־בָּרוּךְ־הוּא יַעְזֹר לָנוּ, שֶׁנִּזְכֶּה לְהָכִין עַצְמֵנוּ כָּרָאוּי לְקַבָּלַת הַתּוֹרָה, וְנִזְכֶּה לְקַבֵּל בֶּאֱמֶת אֶת לִמּוּדֵי הַצַּדִּיקִים, וְנִרְאֶה בְּקָרוֹב בְּבִיאַת הַמָּשִׁיחַ עִם הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה!

ניתן להשיג במכון:

- **לִקּוּטֵי מוֹהֲרַ"ן** החדש והמפואר.
- **'דַּרְכֵי אִישׁ'** חלק א'.
- **'שִׂיחוֹת מוֹהֲרָא"שׁ'** על המועדים/ על התורה/ חלק י"ז.
- **'סִפּוּרֵי מַעֲשִׂיּוֹת'** עם פירוש **'בְּתוֹךְ הַנַּחַל'**.
- **'עוּבְדָא לְמַעֲשֶׂה'** - סיפורי צדיקים ומסקנתם.
- קונטרסי **'אִמְרֵי אִישׁ'** ו**'סִפּוּר הַנְּסִיעָה'** לאומן תשל"ז.

דוא"ל: s0584563404@gmail.com